

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Kaupunginkanslia
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginkanslialle alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää koskevista alustavista pykäläluonnoksista

HEL 2019-010694 T 00 01 06

Tässä lausunnossa on käyty läpi kaupunkiympäristön toimialan kommentteja maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää koskevista alustavista pykäläluonnoksista ja niiden perusteluista, joista ympäristöministeriö pyytää kommentteja verkkolomakkeella 22.11.2019 mennessä. Pykäläluonnokset on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Työryhmässä tai parlamentaarisessa seurantarivissä ei ole vielä tehty pykäläluonnoksia koskevia linjauksia, eli kyseessä ei ole pohjaehdotus.

Lausunto on jäsenelty ympäristöministeriön verkkolomakkeen kysymysten perusteella. Kommentoinnissa on pyritty pysymään yleisellä tasolla. Koska kyseessä ei ole virallinen pohjaehdotus vaan enemmänkin alustava luonnos keskustelun pohjaksi, ei pykälätason tarkkaa kommentointia ole tehty.

Yleiset kommentit ja kommentit lain jatkovalmisteluun

Hallitusohjelman mukaan MRL:n uudistuksen päätavoitteita ovat hiili- neutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen. Lisäksi on otettava huomioon yhdyskuntarakenteen sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys. Hallitusohjelman mukaan kuntien kaavamonopoli ja kaavahierarkia säilytetään, kaavaprosessin sujuvuutta edistetään ja kuntien maapolitiikkaa vahvistetaan. Nyt kommentteilla oleva kaavajärjestelmän luonnos ei vastaa uudistuksen julkilausuttuihin tavoitteisiin.

Helsingin kaupunki on pyrkinyt useaan otteeseen tuomaan näkemyksensä maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen. Keskeisenä viestinä on ollut, että nykyiseen järjestelmään tulisi esittää vain hyvin perustelluja muutoksia. Olemassa oleva oikeus- ja sopimuskäytäntö perustuu

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

nykyiseen järjestelmään ja tehtävillä muutoksilla tulisi olemaan merkittäviä ja pitkäaikaisia vaikutuksia, sillä oikeuskäytännön muodostumisessa ja nykyisen sopimuskäytännön uudistamisessa menisi hyvin pitkä aika.

Nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki antaa hyvät mahdollisuudet kehittää kaavoitusta joustavaan ja mahdollistavaan suuntaan, mitä ollaan jo Uudellamaalla (Uusimaa-kaava 2050), Helsingin seudulla (MAL 2019) ja Helsingin kaupungissa (Yleiskaava 2016) edistetty. Lakiuudistuksen tulee tukea tätä kehitystä ja purkaa esteitä kaupunkirakentamisen tiivistämisen tieltä.

On tunnistettava, että mitä tiiviimpään rakenteeseen tullaan, sitä enemmän on ristiriitaisia ja yhteensovitettavia tavoitteita ja intressejä, joiden ratkaisemiseksi tarvitaan lainsäädännöllistä tukea. MRL:n uudistuksen kautta pitää pyrkiä tukemaan kaupunkialueiden kasvua ja tiivistyvää kehitystä, koska se on koko Suomen kilpailukyvyyn ja liikkumisen hiilidioksidipäästöjen hillitsemisen näkökulmasta keskeinen tavoite. Lakiuudistuksen pitäisi ohjata muutosta tähän suuntaan.

Esityksen pykälät ovat vielä hyvin epäselviä ja epätarkkoja. Pykälät jättävät epämääräisyydestään johtuen paljon asioita auki, kuten mitä pitää sisällään "on edistettävä", "on varauduttava" jne. Epämääräiset kirjaukset aiheuttavat valitusten lisääntymistä ja näin ollen oikeuslaitosten rooli harkinnanvaraisten määreiden määrittelijänä tulee merkittäväksi.

Kaavan tavoitteen ja suunnittelutason mukaisen hyvän ja asiantuntevan suunnittelun merkitystä ei ole lain valmistelussa tuotu riittävästi esiin. Suunnittelun merkitys jää osallistumismahdollisuuksien edistämisen varjoon.

Lain jatkovalmistelussa on erittäin tärkeää, että kasvavat kaupunkiseudut ja erityisesti pääkaupunkiseutu otetaan tiivistä mukaan lainsäädännön jatkokehittämiseen. Tulevien vuosikymmenten kaavoituksesta ylivoimaisesti suurin osa tulee tapahtumaan muutamalla kasvavalla kaupunkiseudulla, joten tulevien alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän käyttäjien eli kuntien suunnittelijoiden asiantuntemusta tulisi hyödyntää lakivalmistelussa selvästi nykyistä enemmän.

Kommentit yleisiä säännöksiä koskeviin pykäliin

Lain yleisenä tavoitteena tulee olla selkeästi hyvä elinympäristö, kestävä yhdyskuntarakenne, kestävä kehitys ja rakentamisen laatu. Nyt lain yleinen tavoite (1§) korostaa kestävä kehityksen turvaamista ja osallistumismahdollisuuksia.

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen alueidenkäytön suunnittelussa -pykälä on aiheetonta kirjoittaa omaksi pykäläksi. Pykälässä aukikirjoitetut edistettävät seikat voisi kirjoittaa lain tavoitteisiin, koska niitä voidaan pitää myös tarpeellisina tavoitteina muutenkin kuin vain ilmastomuutoksen hillitsemisessä ja ilmastomuutokseen sopeutumisessa.

Kommentit valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeviin pykäliin

Helsingin kannalta on tärkeää, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden osalta laissa määrätään myös tarpeesta tiivistää kaupunkirakennetta sekä kehittää joukkoliikennettä ja viher- ja virkistysverkostoja. Helsingissä on hyvin runsaasti sellaisia arvoja, joiden säilyttämisestä valtakunnallisilla alueiden käyttötavoitteilla voidaan määrätä. Lakiin tulee kirjata myös tarve suojeluarvojen ja muun maankäytön yhteensovittamisesta tiivistyvillä alueilla, jotta maankäyttöä Helsingissä voidaan kehittää. Nykyisin olemassa olevien arvojen säilyttämisellä on selvästi suurempi painoarvo kuin tulevaisuuden kehitysmahdollisuuksien aktiivisella varmistamisella.

Kommentit maakuntakaavoitusta koskeviin pykäliin

Pykäläluonnosten mukaan maakuntakaavassa korostuisi suunnittelun kohdentuminen vain merkitykseltään maakunnallisten asioiden käsitteilyyn. Maakuntakaavan rooli muuta suunnittelua ohjaavana kaavana olisi nykyistä rajatumpi. Maakuntakaavan ohjausvaikutus olisi Helsingissä erityisen suuri, koska Helsingissä on runsaasti valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä liikennejärjestelmän, infran ja kulttuuriympäristön ja viherrakenteen osia.

Tavoitteena maakuntakaavoituksen yleispiirteistäminen on hyvä. On perusteltua, että maakuntakaavan rooli muuta suunnittelua ohjaavana kaavana olisi nykyistä rajatumpi. Nykyinen tilanne, jossa strategisessa maakuntakaavassa on Helsingin yleiskaavaa tarkempia aluevarausmerkintöjä, ei ole tarkoituksenmukainen. Kuitenkin myös Uudellamaalla on menty selvästi parempaan suuntaan jo nykyisen lain sallimissa puitteissa. Uusi Uusimaa 2050 -kaava on selvästi aiempia vaihemaakuntakaavoja strategisempi. Lakiuudistuksessa tulisi edellyttää maakuntakaavoitukselta entistä suurempaa yleispiirteisyyttä.

Jos maakuntakaavan tavoitteena on olla yleispiirteinen suunnitelma, niin yleispiirteisyydessä lähdetään siitä, että merkinnät ovat ohjaavia, strategisia, jolloin yksityiskohtaiset aluerajaukset eivät ole tavoiteltavia. Silloin vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa aluerajaukset täsmentyvät ja osoittavat maanomistajille tai muulle oikeuden omistajalle syntyvät vaikutukset. Näin ollen maakuntakaavan kohdalle ehdotettu momentti, jolla edellytetään, että maakuntakaava ei saa aiheuttaa koh-

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

tuutonta haittaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle, on mahdollonta selvittää.

Kommentit kaupunkiseutukaavaa koskeviin pykäliin

On hyvä, että kaupunkiseutujen rooli ja niiden yhteensovittavan suunnittelun tarve on tunnistettu. Kaupunkiseutukaavan tarkoituksena on sovittaa yhteen kaupunkiseudun merkittävät yhdyskuntarakenteen kehittämisen periaatteet ja tavoitteet ja luoda toiminnallinen kokonaisuus, joka luo edellytykset erityisesti riittävälle asuntotarjonnalle, kestäväan liikkumiseen perustuvalla liikennejärjestelmällä, elinkeinoelämän monipuoliselle kehittämiselle ja yhtenäiselle viherrakenteelle.

Kaupunkiseutukaavan voidaan katsoa vastaavan MRL:n luvussa 6 säänneltyä Kuntien yhteistä yleiskaavaa. Kaupunkiseutukaavan laatiminen ei ole pakollista, kuten ei ole ollut myöskään MRL 6 luvun mukainen yhteinen yleiskaava. Esityksessä on kirjoitettu auki kaupunkiseutukaavan perustuvan sopimiseen toisin kuin nykyisessä MRL:ssä, jossa muotoilu on "kunnat voivat laatia". On keskeinen kysymys, millaisilla insentiiveillä kunnat saataisiin laatimaan yhteinen kaava. Joka tapauksessa toimiakseen kaupunkiseutukaava edellyttää, että kunnilla säilyy yleiskaavasoinen suunnittelu, joka toimii pohjana seudun yhteisen näkemyksen laatimiselle.

Yksi valmistelun lähtökohta lienee aiemmin haastavaksi koetun kaupunkiseututasoisen suunnittelun saaminen lainsäädännöllisen ohjauksen piiriin. Helsingin seudulle toimiva seutusunnittelun malli yritettiin viimeksi saada aikaiseksi metropolikaavan muodossa. Hanke epäonnistui, koska toimivan päätöksentekojärjestelmän luominen osoittautui nykyisessä kunnallisessa järjestelmässä erittäin vaikeaksi. Kommentoitavana olevien pykälien perusteella on hyvin vaikea nähdä, että vaikka jostain syystä seudun kunnat päättäisivätkin laatia kaupunkiseutukaavan, kaikki kunnat hyväksyisivät sen määräajan puitteissa valtuustoisiaan, koska seudullisessa suunnittelussa joku kunta väistämättä voittaa enemmän kuin toinen. On hyvin epävarmaa, miten ja minkälainen kaupunkiseutukaava saataisiin nykyisessä toimintaympäristössä laadittua

Pykäläluonnosten ajatuksena on, että kaupunkiseutukaava olisi ohjeena laadittaessa ja muutettaessa kuntakaavaa. Kaupunkiseutukaavalla olisi siten samanlainen ohjausvaikutus kuntakaavaan kuin yleiskaavalla on nykyisin asemakaavaan. Kaupunkiseutukaavan ja detaljitason kuntakaavan mittakaavojen ero herättää kysymyksiä. Mikäli kaupunkiseutukaava laadittaisiin esim. nykyisen MAL-suunnitelman kokoiselle alueelle, olisi Helsingin pinta-ala tästä vain noin yksi kahdeskymmenesosa-

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

sa. Miten kaupunkiseutukaavan ohjausvaikutus toimisi esimerkiksi korttelin kokoisen kuntakaavan osan laadinnassa?

Nykyisin vapaaehtoisuuteen perustuva MAL-suunnitelma on pohjana Helsingin seudun kuntien ja valtion väliselle MAL-sopimukselle. Sopimukseen perustuva järjestelmä on juridista kaavaa ketterämpi ja mahdollistaa seudun tarkastelun kokonaisuutena. Tiivistyvän seudullisen yhteistyön kautta on lisäksi saatu integroitua MAL-prosessi ajallisesti ja tavoitteenasettelultaan uuteen maakuntakaavaan.

Kommentit kuntakaavaa koskeviin pykälisiin

Kuntakaavan tavoitteena olisi olla joustava kunnan alueiden käytön kehittämisväline liittyen läheisesti kunnan strategiseen suunnitteluun ja muuhun kehittämiseen nykyisen yleispiirteisen yleiskaavan tapaan. Samalla kuntakaava olisi rakentamista ja muuta yksityiskohtaista alueidenkäytön järjestämistä ohjaava kaava kuten nykyinen asemakaava ja suoraan rakentamista ohjaava yleiskaava. Kuntakaavan skaalautuvuus jättäisi kunnan harkintaan sen, millä tarkkuustasolla kutakin aluetta olisi tarkoituksenmukaisinta suunnitella ja ohjata. Käytännössä kuntakaavassa on siis yhdistetty yleis- ja asemakaava.

Helsingissä yleiskaavaan ja asemakaavaan perustuva järjestelmä on välttämätön

Kunnalla täytyy myös jatkossa olla itsellään oikeus määritellä minkälaisia kaavainstrumentteja se alueellaan soveltaa ja miten se niitä skaalaa eri tilanteisiin. Yleiskaava on kunnan oma strategisen maankäytön ohjauksen väline, jolla on tehtävä näyttää kaupungin keskeiset maankäytön kehittämistavoitteet ja kehittämissuunnat maakunta- tai kaupunkiseututasoa tarkemmin, mutta kuitenkin yleispiirteisesti. Oikeusvaikutteinen yleiskaava, jonka luonto- ja muut vaikutukset on tarkasteltu ja kestäviksi todettu, antaa hyvän lähtökohdan tarkemmalle suunnittelulle ja pitkäjänteisyyttä ja ymmärrettävyyttä myös vuorovaikutukseen. Mikäli strategista yleiskaavaa ei ole, alkavat suuntaviivat melko nopeasti hämärtyä, jos kuntakaavaa tehdään palasissa. Kuntakaavan suunnitteluperiaatteiden ohjausvaikutus on oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan verrattuna heikko.

Kasvavissa kaupungeissa tehdään tiivistävää maankäytön suunnittelua nykyisin erittäin haastavassa toimintaympäristössä. Yleiskaavan poistaminen vaikeuttaisi tätä entisestään. Nykyinen laki mahdollistaa monenlaiset tavat toimia ja kaavoittaa ja on antanut joustoa siihen, millä tavoin toimitaan ja mitä tarvitaan. Yhden kuntakaavan mallin sijaan tulisi keskittyä kehittämään nykyistä yleiskaavaa ja asemakaavaa siihen suuntaan, että kaavoitus olisi mahdollista tehdä nykyistä nopeammin ja ketterämmin. Näin suuressa muutoksessa herättää huolta myös se, mi-

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

ten yhden kuntakaavan malli jalkautettaisiin. Uudistus voi rampauttaa kaavoituksen ja rakentamisen Helsingin kokoisessa kaupungissa vuosiksi.

Asemakaavoitusta tarvitaan ohjaamaan yksityiskohtaisempaa lähiympäristön kehittämistä. Kunnissa, missä on omaa maanomistamista merkittävästi, ei voi edetä vain hankelähtöisesti. Tätä ei ole otettu huomioon esityksessä. Kunnalla täytyy olla mahdollisuus säädellä, mitä ja millaista kaupunkirakennetta sen omalla maa-alueella toteutetaan. Asemakaava on tarkka dokumentti, joka kertoo maanomistajan vastuisista ja velvoitteista sekä tälle kohdistuvista hyödyistä, joilla on merkittävä vaikutus maan arvoon. Näiden tulee olla yksiselitteisiä.

Yhden kuntakaavan mallissa ei ole huomioitu kasvukeskusten kehittämisen erityiskysymyksiä muihin kuntiin nähden eikä se anna riittävästi tukea pitkäjänteiselle kehittämiselle. Esitetyt määräykset eivät riittävästi turvaa ylemmän tason suunnittelun tavoitteita. Vaikutusten arviointia voidaan tehdä vain suunnitelmien kautta. Infra ja katuverkko on pakko suunnitella, ja se on osa kaavaprosessia. Se ei onnistu vain yleisellä tasolla tai hankkeittain.

Sujuvoittaminen on uudistuksen yksi tärkeistä tavoitteista. Asiat on kuitenkin suunniteltava ja ratkaistava aina jossain vaiheessa. Epäilynä on, että yhden kuntakaavan malli ajaa siihen, että asioita kertyy ratkaistavaksi rakennuslupaprosessissa, joka muuttuukin nykyistä monimutkaisemmaksi.

Koko suunnittelujärjestelmää tulisi tarkastella kokonaisuutena

Kaavoitus ja rakentaminen on tarkasteltava yhtenä prosessina. Tämä edellyttää jatkossa rajapintojen tarkastelun lisäksi koko kokonaisuuden tarkastelua. Koska alueidenkäyttöä ja rakentamista on tarkasteltu lakivalmisteluissa erikseen, esimerkiksi nyt alueidenkäytön pykälistä puuttuu rakentamisen ohjaustermejä.

Esitetty kuntakaavamalli vaihtelevine esitystapoineen luo kiinteistön käyttötarkoituksmahdollisuuksiin ja arvoihin liittyvää epäselvyyttä ja epä-tietoisuutta niin ostajissa, myyjissä, rahoittajissa kuin kiinteistöverotuksessa. Kehittämisperiaattein laaditut ja ei rakentamista ohjaavat alueet kuntakaavassa ovat toisessa asemassa kuin rakentamista ohjaavat alueet. Kiinteistön käyttötarkoituksen ollessa epäselvä, vaikeuttavat ne maanomistajaa käyttämään hyväkseen kiinteistöä kaupan- ja vaihdonvälineenä sekä vakuutena. Maan arvoon sitoutuu lisäksi monia oikeudellisia kysymyksiä kuten erilaisten verojen ja maksujen peruste, lainojen vakuudet yms. Kuntakaavalla on myös vaikutuksia kiinteistöveron määrittämiseen, koska verottaja ei tähänkään asti ole pystynyt pysy-

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

mään kiinteistöjen lohkomisen ja kaavamuutosten kautta muuttuneiden alueiden ja arviopohjien perässä.

Kuntakaavalle on esitetty runsaasti laadullisia tavoitteita, mutta yhden kuntakaavan mallin epäselvyydestä johtuen on uhka, että em. laadullisia tavoitteita ei pystytä toteuttamaan.

Kuntakaavan laatimisesta ja laatimistarpeesta todetaan, että kuntakaava voidaan laatia vaiheittain tai osa-alueittain, mutta tällöin laadittavan kaavan tulee sopeutua kuntakaavan kokonaisuuteen. Tämän lauseen tulkinta on keskeinen yhden kuntakaavan mallissa, sillä koska kuntakaavaa voidaan muuttaa sekä kokonaisuuden että tarkemman alueen osalta kerralla, on epäselvää millainen ohjausvaikutus todellisuudessa olisi. Toimialan näkemyksen mukaan kirjaus ei riitä turvaamaan suunnittelun ohjausta kokonaisuuden tavoitteiden kannalta oikeaan suuntaan. Erillinen yleiskaavataso tarvitaan ohjaamaan tarkempaa suunnittelua sitovammin (jotka eivät kaupunkiseutu- tai maakuntatasolla tule esille).

Esityksen mukaan kuntakaava voi toimia rakennusluvan perusteena vain 10 vuotta, jonka jälkeen pitää aina selvittää kaavan ajanmukaisuus. Esitetty muotoilu ei edistä rakentamisen sujuvoittamista, kun kunnille tulee uudeksi velvollisuudeksi ja prosessiksi aina selvittää ajanmukaisuus vähänkin vanhemmissa kaavoissa. Helsingin kokoisessa kaupungissa tämä ei ole mahdollista.

Kehittämisperiaatteita on turha kirjata lakiin. Niitä tehdään nykyisinkin, joten kirjaaminen lakiin ei tuo lisäarvoa eikä velvoita mitään. Myöskin yksityisen aloiteoikeus on poistettava turhana mainintana, koska se on jo kuntalaissa. Helsingissä tehdään nykyisin paljon kumppanuuskaavoja yhdessä yksityisten maanomistajien kanssa. On erittäin tärkeää, että kuntien kaavoitusmonopoli säilytetään ja varmistetaan kunnille parhaat edellytykset kehittää maankäyttöä kunnan kokonaisedun kannalta parhaalla tavalla. Lakiin ei tule lisätä asioita, jotka eivät edistä kaupunkirakenteen kehittämistä vaan lisäävät kaavaviranomaisten jo nykyisin suurta työtaakkaa. Kuntakaavan laatimisolite olisi tällainen lisäys. Varsinkin tilanteessa, jossa yleiskaavaa ei olisi, kuntakaavan laatimisoliteita voisi tehdä mistä tahansa alueesta kuka tahansa.

Kommentit kaavatasoja koskeviin pykäliin (kaavan esitystapa, kaavatietojen saatavuus valtakunnallisessa maankäyttäjärjestelmässä, kaavan voimaantulo ja hyväksymispäätöksestä tiedottaminen)

Kommentit kaavatasoja koskeviin pykäliin (kaavan esitystapa, kaavatietojen saatavuus valtakunnallisessa maankäyttäjärjestelmässä, kaavan voimaantulo ja hyväksymispäätöksestä tiedottaminen)

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Kaavan esitystapaa koskien on ehdotettu, että maakuntakaava, kaupunkiseutukaava ja kuntakaava esitettäisiin kartalla. Kaavaan kuuluisivat myös kaavamerkinnot ja määräykset ja selostus. Vastaavat säännökset on esitetty nykyisen lain kaavojen esitystapaa koskeissa pykälissä. Suoraan rakentamista ohjaavissa kaavoissa esitettäisiin kaavan eri alueiden rajat ja rakentamisen määrän ohjaus sekä toimintojen ja muodon ohjaus suunnittelutarpeen edellyttämällä tavalla.

Jos kaavajärjestelmää halutaan yksinkertaistaa, on laissa esitettävä mahdollisuuksia erilaisista esitystavoista eri tasoille kaavoille. Varsinkin maakuntakaava ja mahdolliset yleiskaavatasoiset suunnitelmat tulisi voida esittää kuhunkin kaavoitustilanteeseen sopivalla esitystekniikalla ottaen huomioon kaavan tarkoitus, tavoitteet ja laadulliset tavoitteet. Vaikutusten arviointi tehdään kuitenkin tarkkaan aineistoon perustuen. Asemakaavatasoisessa suunnittelussa olisi tarkoituksenmukaista säilyttää nykyiset kaavamerkinnot pääpiirteissään. Kaavamerkintöjä ja määräyksiä on mahdollista yksinkertaistaa ja karsia nykyisen esitystavan puitteissa. Toisaalta on mahdollista kehittää uusia merkintöjä ja määräyksiä.

Toimiala katsoo, että lakiin ei tulisi kirjoittaa auki määritelmiä. Käsitteet muuttavat muotoaan ja sisältöään yhteiskunnan muuttuessa. Käsitteiden osalta ei voida katsoa olleen ongelmia tähänkään asti, vaikka niitä ei ole aukikirjoitettu nykyisessä MRL:ssä.

Luonnostekstin mukaan kaava, selostus ja kaavan perusteena oleva keskeinen selvitysaineisto on oltava saatavilla valtakunnallisessa maankäyttöjärjestelmässä yhteentoimivassa ja koneluettavassa muodossa. Digikaavoituksen edistäminen on perusteltu tavoite, mutta on tärkeää, että riittävästä siirtymäajoista on huolehdittu.

Millä muulla kuin näissä pykäläluonnoksissa esitetyllä tavalla alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää voitaisiin kehittää?

Esitetyn kaltainen uudistus tekisi alueidenkäytön suunnittelujärjestelmästä nykyistä monimutkaisemman ja epäselvemmän. Toimialan näkökulmasta jo nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki antaa melko hyvät lähtökohdat kehittää kaupungin maankäytön ohjausta strategiseen ja joustavaan suuntaan, kuten Helsingissä onkin tehty.

Nykyisin kaavaprosesseja hidastavat erityisesti vaadittavien selvitysten ja vaikutustenarviontien erittäin suuret määrät, laajat vuorovaikutusvelvoitteet sekä kaavavalitukset. Kasvavan kaupunkiseudun näkökulmasta uuden lainsäädännön tulisikin antaa edellytyksiä ennen kaikkea sille, että valtio raivaa itse esteet oman toimintansa mukauttamiseksi tiivistävän kaupunkirakenteen edistämisen tavoitteisiin. Helsingin kaupungin näkökulmasta ongelmaksi on koettu sekä valtion sektoroitunut hallinto

1.11.2019

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

ja useisiin eri lakeihin hajautunut maankäyttöä ohjaava (mm. luonnonsuojelulaki, Natura, maantielaki) lainsäädäntö. Suuri osa Helsinkiin kohdistuvista kaavavalituksista johtuu eri hallinnonalojen usein ristiriitaisista intresseistä.

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän kehittämisen prioriteetteina tulisi ensisijaisesti olla toiminnan ja yhteistyön kehittäminen nykyisin puitteissa ketterämmäksi ja toissijaisesti nykyisen kaavajärjestelmän kehittäminen. Merkittäviä muutoksia ei tule esittää hätiköiden.

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Silja Hyvärinen
vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

